

ei tid sia. På årsmøtet forelå ei søknad fra Danmarks Nationalsosialistiske Arbejderpartis Studentergruppe (DNSAP) om å bli optatt i Studenterforeningen. Søknaden blev avslått og det ble vedtatt en resolusjon der det heter at Studenterforeningens opgaver er å arbeide for Danskhet på folkestyrets grunn og kan derfor ikke tillate noe medlemskap fra DNSAP.

Det danske dagbladet "Politikken" behandler i et stykke Nasjonalgalleriets "utstilling" i Oslo "Kunst og ukunst". Det heter her bl.a. :"Hos oss vekker det opmeksomhet at malere som Olaf Rude, Harald Giersing og Vilh. Lundström er kommet på svartelista og deres arbeider er utstilt som eksempel på ukunst. Dette tyder på at utrenskinga ikke bare gjelder utskeielsene, det dårlige og talentløse, som finnes innom den moderne kunst som innom den gammeldagse, og i Norge såvel som her hjemme, men at det er tale om en sorteringnetter retningslinjer som ligger utenfor det kunsniske. En kan mene hvad en vil om malerkunsten i ~~x~~^x nivå i vår tid, og kanskje er det ikke særlig höyt sammenlignet med andre perioder i kunsthistorien. Men ingen kan være blind for at det i de 20 - 30 år herr Onsager kaller for forfallsperiode er skapt tallentfull og levedyktig kunst.- Kunsten står ikke stille. Den kan ikke føres inn unnerfaste ~~x~~ regler for hvordan den skal være. Dens uttrykksform bestemmes hverken av museumsdirektører eller av publikum. Den vil leve og gro etter sine egne lover trass i all forsök på å binde den til vedtatte uttrykksformer.

Fra Aten blir det medlt at universitetet i byen er stengt, da det mellom studentene har forekommet utslag av "sviktende disciplin". Okkupasjonsmakten hevder at stengningen er foretatt på "gresk" initiativ.

Lærerstriden har satt grå hår i hodet på mangen nasist. Den endte jo med et grundig nederlag for NS som måtte gi seg på kravet om medlemskap i "lærersambandet", og lærere som nekter og stå i sambandet underviser nå som før. Dette har voldt strid mellom nasistene innbyrdes. Mange vil ikke være med på et slikt tilbaketog. Det har forekommet at NS-skolebestyrere har nektet å lystre partiordren om å åpne skolen igjen. Vi har et slikt tilfelle fra Aurskog. Der har "lagfører" distriktslege Wahl nektet å åpne skolen da lærerne framleis ikke står i sambandet. Han har derfor røket ud i hår med "kretslederen" for Nedre Romerike, en viss herr Halland som også kaller seg fylkesleder og skoledirektør. Da herrene ikke har kunnet bli enige om hvem som egentlig er høyest på strå, har Halland klaget til "landslederen" herr Sæther, og forlangt å få dr. Wahl fjernet fra skolen. Det er vist ikke så greit med dette førerprinsippet.

Det har i den siste tida ofte forekommet eksplosjoner ombord på tyske skip i norske havner, bl.a. i Trondheim. Det har vist seg at det var en gjennemført sabotasje av de tyske skipsmannskapene. En rekke av dem er allerede skutt. Ved eksplosjonene i Trondheim omkom det mange tyskere og en rekke lagerhus blev ramponert. Skipene der skulle nordover til Murmanskfronten.

"vi tyske opdragere må frafor alt frigjøre oss for den forestilling at vi i første rekke er formidlere av vitenskapelige kunnskaper. Den kommende krig skal bli den prøve som viser om den tyske lærerstand har vært en duelig tjener for det tyske folket i det tredje riket". (L.Gritneberg, rektor for Augusta-skolen i Berlin.)

LES OG GI VIDERE. SE OPP FOR ANGIVERE:

STOL ALDRIG PÅ EN N.S. MANN.

SPØR ALDRIG HVOR AVISA KOMMER FRA ELLER HVEM SOM LAGER DEN.

Lappo 2,1
Ekopl. 3
Årg.
o. v. 1941
Jfr.

FRIDAY EIGHTEEN

Nr. 3

25 November 1941

1 årg

Inneholder : Arbeidsfronten forbødres. Privat innkvartering av tyskere. Sveriges stilling til Norge. Demobilisering i Finnland. NS i Postverket. Et uventet besøk. Studentene og nyordningen. Vet du... Humor.

Arbeidsfronten forberedes. Det er nedsatt en såkalt samarbeidskomite mellom Landsorganisasjonen og Nasjonal Samling som skal tilrettelegge den politiske virksomhet som skal drives i L.O., samt finansieringen av NS. Komiteen består av « "ministrene" Fuglesang, Lippetstad og Tale-gudbrand, NS-ekonomisjef Trondsen, nazipampene Odd Fossum, Erling Olsen og Kåre Rein. Det første resultatet av virksomheten var tvangsavtakelsen på Fritt Folk til alle fagforeningsmedlemmer i landet ~~og~~ tvangsnområdet i Fritt Folk, bl.a., store amonser fra de enkelte forlunder som ingen annen betydning har enn at det kan hevres store pengebeløp fra dem av Fritt Folk.

Et nytt fremstøt gjelder organiseringen av Arbeidsfronten. Det gjelder å vinne arbeiderne for "Ny-ordningen" da det i lengden ikke kan få til et positivt arbeide uten de fagorganisertes medvirken. Dessuten gjelder det å forberede at organisasjonsformen skal i støpeskjeen, idet målet er å skape et Norges Arbeidssamband etter mønster av den tyske arbeidsfront. I dette arbeidssamband skal både arbeidere og arbeidsgivere samles. Meddelelsesbladet vil komme ute hver 14 dag fra nyttår og skal tilsendes til tillitsmenn gratis i deres hjem. Videre omgåes nazistene med planer om å utgi et uktidsskrift med NS faggruppeorganisasjon som utgiver. Det skal stilt preparere jordbunnen for Arbeidssambandet. Fagbladene vil også bli omlagt og en kan sikkert vente en flodhølge av nazipropaganda, demagogi og løgne i alle fagblade og i dagspressen. For selvsagt skal disse undermålere benytte seg av tyske rådgivere og tyske erfaringer. Tilslutt nevnes at de tyske agentene i LO også omgåes med planer om å utgi stensilerte bedriftsaviser for også på denne måte å komme på direkte telefon med arbeiderne.

Dette er kort og godt nazistenes planer, så man vet det. Vi nærer ingen frykt for all den nazipropaganda som vil bli sprøytet ut over landet og organisasjonene og arbeiderne. De vil tale for døve ører, og hvor høyt de skriker, kan de ikke overdøve det faktum at nederlaget og undergangen kommer dem nærmere hvor hver dag som går. Ennå består en fri presse i Norge. Den er beskjeden i format og utstyr, og innholdet kan være mangelfullt, men det er sannhetens stemme som går fra hånd til hånd og lyser opp som en fakkel på vår marsj mot fritten og seiren over nazityrraniet. Den røsten vil bli hørt!

Privat innkvartering av tyskere. Etter ordre av der høhere SS u. Polizeiführer er alle politimesterdistrikter i Norge f.ø. beskjefteget med å undersøke alle muligheter for privat innkvartering av den tyske hær. Oppgavene skal være innsendt resp. 23 og 27 november for alle fylker og gjelder muligheter for innkvartering både sommer og vinter på alle bebyggede steder. Spesielt skal angis innkvarteringsmulighetene omkring jernbanestasjoner, dampskibsanløpssteder, poststeder, m.v. Også i en private hjem skal nazihordene nå trenge seg inn og til sommeren vil de beslaglegge alle hytter, sommerhus og feriesteder. Svineriet kommer helt inn på livet av oss i hokstaveligste forstand. Nå gjelder det å utnytte all sin kløkt og alle tenkelige utveier for å unngå innbryterne. Den tyske "vennehånd" nekter seg intet.

Sveriges stilling til Norge. I slutten av oktober behandlet den svenske riksdag Sveriges utenrikspolitiske stilling. Behandlingen var blandt de frie nordmenn imøtesett med stor interesse. Så mye mer oppmunrende er det da å lese hva det virkelig ble sagt i utenriksdebatten derborte. Den norske nazikontrolerte presse har til de grader forvansket fremstillingen av debatten at det i svensk presse resses krav om at regjeringen offisielt må forlange rettelser tilstillet norsk

presse. Det vil selvsagt ikke føre fram. Dertil er den tyske censur og dens norske
ekorrtener før gjennomsyret av løgn og farvreninger. Vi skal derfor gjengi noe av
debatten, selv om det kommer litt sent. Utenriksminister Günther avgjør på regjeringens
vegne en erklæring som tydelig viser et omslag i svensk politikk, og et omslag når det
dreier seg om kapitulasjonen for Tyskland. Han sa bl.a.:

" Felgelig må vi undlate å foreta noe som innebærer en deltagelse i noen militær, økonomisk eller annen aksjon, som den ~~en~~ ene krigførende makten retter mot den annen. Likeså bør det stå klart for enhver, at ethvert forsøk utenfra på å tvinge oss fra denne linje kommer til å bli møtt med motstand, om så kreves med vebnet motstand."

Og videre: " Vi har med sorg vært vidne til hvordan Norge og Danmark vesentlig på grund av sin geografiske beliggenhet er blitt dratt inn i og blitt offer for krigen mellom starmaktene. For Norges vedkommende er ulykkene blitt større gjennom en alvorlig indre strid, hvis løsning i overensstemmelse med hele det norske folks egen vilje, vi må betrakte som varende i hele nordens interesse. Vi kan overhodet ikke tenke oss en framtid for norden, uten at det i sin helhet får igjen sin frihet. Ti for hvert nordisk folk er friheten en livssak, som ikke kan oppveies av noe annet."

I. Førstekammeret uttalte hr. Åkerberg (sos.gruppeleder) om kompromisspolitikken bl.a., at den har en grense som vi er rede til å holde med våre liv. Det er der grense hvor suvereniteten opphører, hvor den nasjonale handlingsfriheten ikke lenger eksisterer..... Jeg kan livlig gi min tilslutning til regjeringens erklæringens ord, når den i ønskjer vår urøkelige solidaritet med Nordens øvrige folk. Vi står og faller med hverandre. Ufrihet for noen blir ufrihet også for der andre."

Hr. Linderct (komm.) : " Den erklæring regjeringen har avgitt gjennom utenriksmiristeren inneholder virkelig noe nytt, nemlig at det i en regjeringserklæring uttales den oppfatning at Norges styresett skal avgjøres av et fritt norsk folk etter eget skjenn. - Om man får tolke det slik at Sverige flytter fram sine posisjoner, med andre ord som en oppstramming av den svenske utenrikspolitikk, kommer erklæringen sikkert til å bli mettatt med overordentlig tilfredsstillelse av hele folket."

I andre kammeret uttalte hr. Vougt (sos.) bl.a., : " Hver på sitt vis legger Danmarks og Norges folk nå for dagen de egenskaper som vi har lært å betrakte som de bærende for de nordiske folks kulturutvikling og frihetstrang gjennom tidene."

Skoglund (H) : " Uten frihet for hver og ett av de nordiske folk kan freden som enhet betraktet aldri bli det som vi håper og ønsker at det skal bli."

Hr. Østerstrøm (fp.) : " Vårt mål får ikke bare være, for enhver pris å redde freden. Den seige kamp for freden kan også lenkes inn i en større sammenheng. Våre egne bekymringer er store, men vi kan høyt og ærlig vidne om, at aldri glemte vi og aldri glemmer vi våre brødrefolk som alle hver på sitt vis er utsatt for tragedier og prøvelser . Vi gir heller ikke opp håpet om at det frie Norden enda engang skal bli til virkelighet."

På samme linje uttalte representanten for hondeforbundet seg og hr. von Friesen (fp) sa: "Noen lykke for de nordiske folk er utenkelig så lenge det ~~mer~~ ~~mer~~ står fremmede tropper på deres territorium. Videre er det bedrøvelig at det er reist en slik mur mellom oss og vårt vestre broderland. De varme ord som L.O.,s formann (like etter mordet på Hansteen og Vickstrøm) nylig lot falle , har tilhengere ikke bare i arbeiderkretser, men i langt videre kretser."

Når detter er det offisielle Sveriges stilling for tiden, kan en tenke seg hvordan menigmann tenker og føler,. Det er da ikke å undres over at Tale-Gidbrand og Quisling er meget fortitret på Sverige. Men noen kløft mellom det norske og svenske folket vil det ikke oppstå av den grund.

Demobilisering i Finnland. Nationaltidende meddeler 14. november at handelsminister Tanner nylig uttalte at størstedelen av den finske hær nå skal hjemsendes. Den 23. oktober meddelte president Ryti den amerikanske gesandt i Helsinki at han aktet å demobilisere endel av den finske hær.

L. oktober i år skrev "Suomi Socialdemokraatti" om den røverkrieg landet var blitt narret ut i av finske og tyske fascister: " Det skal her sies ennå engang at det finske folk ikke ønsker krig. Om det hadde berodd på oss hadde den heller ikke kommet.... Erobringskrig hører ikke til dens (armeens) oppgaver. Det er dog en separatkrig Finnland fører, de utenlandske Observatørene må gjerne være av en annen mening."

NS i postverket. I Oslo distriktet er det ca. 750 posttjenestemenn. Forleden dannet NS en postfunksjonærgruppe. En mann var tilstede på det konstituerende møte, det ble valgt et styre med Postdir. Svendsen i spisser. Kommissær Kristoffersen (Massa) foreslo tvangsinnsmeldelse i NS for samtlige postfunksjonærer. I nærmest framtid blir det holdt "massemøte" og funksjonærene kan vente seg skriv med krav om icjalitetserklæring.

Et uventet besøk, I en østlandsby fikk elevene i 7 klasse stiloppgaven "Et uventet besøk". En av elevene skrev følgende:

"Det var den 9.april 1940.. De tyske horder hadde stormet inn gjennom Oslofjorden om natten. Hadde det ikke vært for forrædernes skyld, som nå kalles seg N.S., hadde ikke tyskerne klart å komme forbi Oscarsborg. Ved 11-tiden var det kommet en hel del av horderne til Oslo. Arendal, Trondheim og Bodø og mange andre byer ble bombet. Bandittene (tyskerne) sa at de kom for å hjelpe oss. Forræderen Quisling er blitt valgt til Norges øverste, nest etter reichskommissar. Vickstrøm og mange andre er blitt skutt. Et hel del andre uskyldige er fengslet, og andre igjen sagt opp fra sine stillinger. Tyskerne er i det hele tatt noen gode hjelpere. Alle nordmenn hater dem. Våre ulltepper og radioer stjal de fra oss. Det samme gjør de med maten vår. Dette var virkelig et uventet besøk. Det synes alle nordmenn ihvertfall."

Lærerens anmerkning: Ikke tilfredsstillende (6) ..

Hvil og sål.
Gutten fikk desuten valget mellom utvisning av skolen eller en omgang pryl med spanskrør. Det siste ble valgt., for at han kunne få fullføre skolegangen. Men gutten er alles helt og hans stil spres nå overalt.

Studentene og "nyordningen". Den 12 november var studentene sammenkalt til møte for å mot-
ta den nye "rektor" Skanckes erklæring om at førerprinsippet
var gjennomført også ved Universitetet. De av studentene selv valgte sørutvalg var av-
satt. Nye tillitsmenn var utpekt av NS studenfylking som ikke engang teller 1 prosent
av studentene. De nye er desuten ukvalifiserte i enhver henseende. Den tilsatte for-
mann i fellesutvalget hadde endog få dager forut utgitt seg for "jøssing". Studntene
hørte på Skancke, men forlot som protest møtet da "føreren" for NS studenfylking tok
ordet. Dagen etter forlot studentene lesesaler og prøver og demonstrerte på den måte
mot "den rye uorden". Stemningen var alment den at man burde forlate universitetet og
gjenoppta studiene igjen når ordnede forhold gjår det mulig. Våre studenter er nå i likh-
het med øvrige folkegrupper stilt overfor en stor prøvelse: høye av og fortsette under
nazistisk førerskap, eller gi opp sitt arbeide, studier de kanskje har drevet i mange
år. Hvordan studentene vil løse det er uvisst. Den spontane reaksjon mot overgrepene var
at de ville nedlegge studiene. Hva enn studentene bestemmer seg for, så vil de stå
som en ybrytelig mur mot nazistene og nazifiseringen. Vår studentfylking er ett med det
lorske folk og de vil få all mulig støtte av hele folket i sin motstand mot alle ny-
ordningsforskr.

Vet du :

- at sensuren i postverket er skjerpet etter tysk krav til Jonas Lie?
- at lokomotiver og jernbanemateriell slites ut og ikke fornyses?
- at det samme gjelder våre biler av alle slag?
- at slaktehuset, Fellesslakteriet m.v, henger fullstappet med slagt fra kjeller til loft - og at bøndene må vente for å få levert slakt?
- at hele dyreskrotter ofte blir brendt førdi de er blitt bedervet?
- at store kvanta grønnsaker og frukt råtner i de tyske lagrene?
- at det er over 22 000 tonn smør, margarin, kjøtt, melk, fløte, kaffe o.l. som tyskerne har sendt ut med jernbanen over Sverige alene?
- at det enda ikke er regnet med hva de forbruker her i landet?
- at ski og beksømstøvler står for tur til å bli rekvisert og at turen til hermetikk kommer siden?
- at vi kommer til å få "riksfett", eventuelt i flytende form?
- at Bergenspolitiet forlanger utlevert nøkler til hytter og sommerhus som ikke til stadighet benyttes? Turen kommer til å løpe distrikter?
- at tyskerne skal ha 60 000 tonn poteter av årets avling?
- at det er foretatt rassiaer i Hedmark Opland etter illegale skrifter, men hittil uten merkbart resultat?

Mapp 211
Ekspl. Z
Årg. 1941
O.V. 3929/11
Jfr.

1258

FRIHEITEN

Nr. 7.

8 Desember 1941

1 årg.

OPPROPTILALLE NORDMENN.

"Da tyske bombefly den 8 - 9 april 1940 kretset over norske byer og norsk jord ante vel de fleste at nå var det førløbig slutt med det frie, selvstendige Norge. Den tid som siden har gått har bekreftet at nazismen - facismen er seg selv lik i alle land. Både Falkenhorst og Terboven forsikret i pressen og på store plakater over hele landet at tyskerne var kommet for å beskytte Norge, at de ikke vilde blande seg inn i indre norske anliggender. Men alle løfter fra okkupasjonsmakten er blitt brutt. Tysk rett og tyske domstoler er innført. Norges grunnlov er i realiteten satt ut av kraft, og ett rendyrket nazistyre er blitt påtvunget det norske folk. Alle norske foreninger er blitt opløst og forbudt, selv religiøse organisasjoner og humanitære velfærdsorganisasjoner. Mange av våre beste forfatteres skrifter er blitt forbudt. Konsentrasjonsleire er opprettet. Undtagelsestilstand og stammrett etableres og flere av nasjonens beste menn er myrdet. Hele den offentlige forvaltning og alle kulturinstitusjoner blir systematisk nazifisert. I den ehrsættede presse feirer den åndelige prostitusjon sine orgier. Økonomisk er vårt land blitt utplyndret med ekte tysk grundighet. Hensynsløst blir det norske folks levestandard skåret ned til fordel for nazismens røverkrig. Fagorganisasjonen nazifiseres. Det forlanges endog at nordmenn skal ta aktivt del i den skjedige folkefiendlige krig.

Dette er stillingen i Norge idag. Og hvordan er så den framtid som nazistene planlegger for det norske folk? I sin høsttale stilte Terboven opp to veier vi nordmenn kunne velge mellom: Enten direkte innlemmelse i Nazityskland eller å bli nasjonal-sosialistisk vasalstat med Quisling som den formelle toppfigur. Ifølge avtale mellom Quisling og Terboven skal det også etter fredslutningen holdes faste tyske garnisoner i norske byer. Og Norges viktigste næringsveier skal legges under et permanent tysk kontroll. I begge tilfeller skal Norge virkeligheten styres fra Berlin.

Men dette vil ikke det norske folk. Vi nordmenn velger den tredje utvei, den eneste riktige utvei: Som aktiv del av den antinazistiske verdensfront med alle midler å kjempe oss fri fra nazismens åk.

Hitler forsøker idag sitt røvertokt å legge alle europas nasjoner i slavelunker. Tyranniet feirer triumfer som endog var ukjendte i Den Hellige Allianses tid, da europas reaksjonære makter hadde sammensvoret seg mot friheten. Også den - i perioden 1815 - 1848 - ble en rekke nasjoner undertrykt. Men før eller senere reiste de seg i seierrik kamp mot undertrykkerne. Vårt eget folks historie rummer stolte kampradisjoner som vi kan bygge på i en seig utertelig heroisk strid for Norges selvstendighet. Idag som i 1914 er løsenet: Heller enn leve som slaver.

Gjennom krigen på østfronten er kampen mot facismen trått inn i den avgjørende fase. Ikke bare Norges, men hele verdens skjevne står på spill. Overalt, i alle land, på alle frontavsnitt må derfor alle krefter mobiliseres for å slå facismens stormlop tilbake. Lykkes dette ikke, vil nasjonene og den arbeidende meneskeheth bli lagt i lenker for generasjoner framover.

På østfronten raser en kamp på liv og død. Da frihetselskende folkeslag i Sovjet samveldet vil kjempe til siste mann og siste patron mot nazismen. Med beundring og begeistring følger hele verdens antinazister den tapre, heroiske kamp som Sovjet samveldet armeeer og befolkning fører.

Vitser og humor. I Bergen som andre steder kom de tyske plakater - "Tyskland seirer på alle fronter". Derunder føyde bergenserne til: "Gjelder ikke for Bergen og omegn!"

Har du hørt at Stalin er død? Nå igjen, hva av da? Jo han rikk krampelatter da han fikk se den norske Legion!

Det ble holdt sjøforklaring Kapteinen på det torpederte skipet tegnede: Vi holdt nordvestlig kurs, da det plutselig dukket opp en ubåt på siden av oss.... "en mine var det," skrek den tyske marineoffiser. "Forklar dem forfra igjen." Kapteinen: "Vi styrte altså nordvestlig kurs da det plutselig dukket opp en... mine! og den ga oss 10 minutter til å gå i båtene!"

Postmesteren i Oslo avsatt. Postmesteren i Oslo er nu blitt avsatt uten annen begrunnelse enn den, at han ikke har greid å gjennomføre "nyordning" ved postkontoret. Postmesteren på Rena - Andersen, også kaldt "Snipp-Andersen" er blitt tilsatt for å "nyordne" Oslo postkontor.

"Det germanske folkefellesskap". Tyskerne har opptatt fortengelse over 100 000 sengeplasser i Trondheim - til ofiserer kreves seng - til menige gulvplass i hus, uthus eller stall.

Ny flyplass. "Deutsche Wehrmacht" har nu gått igang med anlegg av en større flyplass ved Røros. Til arbeidet er overført en større styrke arbeidere fra ubåthavnen i Trondheim.

Bagasjen undersøkes. I den senere tid er der på togene foretatt undersøkelser av de reisendes bagasje, også mapper og småkufferter. Denne gang gjelder det ikke tyttebærtkart.

En angiver. K.Jac. Lukan Ødegård, ansatt i N.T.B., tidligere bosatt på Lillehammer, opptrer som spion og angiver for N.S. Han oppererer nu i Sverige hvor fra han forsyner den tyske presse i Norge med passende stoff.

LES OG GI VIDERE.

PASS OP FOR ANGIVERE.